

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

NÁRODNÍ CENTRUM
PRO MEDICÍNSKÉ NOMENKLATURY
A KLASIFIKACE

UNIVERZITA
KARLOVA

Pilotní projekt použití dotazníku WHODAS 2.0 v geriatrické péči

Ing. Jakub Hrkal (ÚZIS ČR)

za kolektiv spolupracovníků ÚZIS ČR,
České gerontologické a geriatrické společnosti a
Kliniky rehabilitačního lékařství 1. LF UK a VFN

KlasifiKon 2020, 2. prosince 2020

Akce je pořádána v rámci projektu NCMNK - Národní centrum pro medicínské nomenklatury a klasifikace, registrační číslo CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_025/0016089.

Kla si fi Kon

Konference
o klinických
klasifikačních
a terminologických
systémech
a jejich
použití
v českém
zdravotnictví

Úvod

- Kontext:
  - Podpora implementace ICF a souvisejících nástrojů v klinické praxi je mezi aktivitami nově zřízeného **Národního centra pro lékařské nomenklatury a klasifikace**
  - Na jednání ÚZIS ČR, KRL 1. LF UK a VFN a České gerontologické a geriatrické společnosti ČLS JEP bylo domluveno provedení „**Studie použitelnosti dotazníkového nástroje WHODAS 2.0 v geriatrii a anonymizovaného sběru dat o disabilitě**“
- Cíle studie:
  - Otestování využitelnosti nástroje WHODAS 2.0 v ambulantní geriatrii
  - Sběr anonymizovaných dat (výsledků dotazníku WHODAS 2.0) pro následné vyhodnocení
- Populace: ambulantní geriatřičtí pacienti ve věku 70 let a více (+ další kritéria)
- Rozsah vzorku: min. 50-100 pacientů (cca 5-10 na pracoviště)

Metoda - nástroj

- Údaje o pacientově zdravotním stavu
  - Česká verze dotazníku WHODAS 2.0 (36 položek)
  - Zdravotní stav dle dokumentace:
    - Diagnózy dle MKN a užívání léků
  - Funkční stav:
    - Test ADL – Barthelové škála
    - Test IADL - modifikovaná škála dle Lawton-Brodyho
    - Test kognitivních funkcí - Mini-Mental State Exam
- Hodnocení dotazníku WHODAS lékařem
  - Doplnující dotazník pro lékaře o dotazníku WHODAS a jeho využitelnosti v geriiatrii

Účast ve společnosti (participace)		
<p>Teď se Vás budu ptát na Vaši účast ve společnosti a na to, jaký dopad na Vás a na Vaši rodinu mají Vaše zdravotní potíže. Některé tyto otázky se mohou týkat potíží, které trvají déle než posledních 30 dnů, nicméně v odpovědi se, prosím, soustřeďte právě na posledních 30 dnů.</p> <p>Znovu připomínám, že otázky se týkají potíží, vznikajících v důsledku zdravotního stavu: fyzického, duševního nebo emocionálního, potíží s alkoholem nebo drogami.</p> <p>Ukažte karty 1 a 2</p>		
D6.1	Jak velké potíže jste měl/a, bylo-li třeba zapojit se do společenských aktivit (například oslavy, náboženské, kulturní akce či jiné aktivity) stejným způsobem jako ostatní?	
D6.2	Jak velké potíže Vám dělaly různé překážky ve světě kolem Vás?	
D6.3	Jak velké potíže máte s postoji a chováním ostatních, abyste žil/a přiměřeně důstojně?	
D6.4	Jak velké potíže máte se strávením časem, který zabírají přímo Vaše zdravotní potíže nebo jejich důsledky?	
D6.5	Jak velké emocionální potíže Vám vznikají v důsledku Vašeho zdravotního stavu?	
D6.6	Jak velké potíže Vám vznikají tím, že Vaše zdravotní problémy spotřebovávají vlastní nebo rodinné finanční prostředky?	
D6.7	Jak velké potíže měla rodina v důsledku Vašeho zdravotního stavu?	
D6.8	Jak velké potíže jste měl/a při činnostech ve volném čase (relaxace, dovolená)?	
		Skóre domény 0%
		Celkové skóre 0%

Dotazník za pacienta

- Základní údaje
  - Datum a délka rozhovoru, lékař
  - Pohlaví, věk, životní situace pacienta
- Zdravotní stav
  - Hlavní diagnóza/y
  - Celkový počet chronických diagnóz
  - Celkový počet léků
  - Celkové skóre ADL
  - Celkové skóre IADL (ambulantní)
  - Celkové skóre MMSE
- Česká verze dotazníku WHODAS 2.0
  - Porozumění a komunikace
  - Potíže s pohyblivostí
  - Sebeobsluha
  - Vztahy s lidmi
  - Životní aktivity
  - Účast ve společnosti (participace)
  - Dopad obtíží (počet dní)

Dotazník za lékaře

- Základní údaje
  - ID lékaře a pracoviště
  - komentář ke specifickým (výběr a vzorek pacientů, pracoviště)
- Dotazník WHODAS
  - Obsah (srozumitelnost, jednoduchost)
  - Vyplnění (časová náročnost, přehlednost)
  - Prezentace výsledného skóre
- Využitelnost WHODAS v ambulantní geriatrici
  - Celková využitelnost a využitelnost jednotlivých částí
  - Možnosti využití
  - Překryv se zdravotní dokumentací
  - Chybějící relevantní data

Fáze a aktivity studie

- Přípravné práce:
  - Identifikace spolupracujících pracovišť a lékařů
  - Příprava dotazníku a dalších materiálů a jejich distribuce lékařům
  - Výběr pacientů pro rozhovory
- Sběr údajů:
  - Souhlas pacienta se zpracováním údajů
  - Rozhovor lékaře s pacienty (případně samovyplnění pacientem)
  - Doplnění dalších údajů o zdravotním stavu a ostatních údajů
  - Vyplnění dotazníku pro lékaře po konci sběru dat
- Kontrola a zpracování dat
- Analýza výsledků:
  - Identifikace významných disabilit u geriatrických pacientů
  - Analýza asociace mezi údaji z WHODAS a ostatními zdravotními údaji
  - Posouzení možnosti využití WHODAS pro potřeby ambulantní geriatric

Aktuální stav a další aktivity

- ✓ Příprava studie: červen – červenec 2020
- ✓ Sběr údajů: červenec – říjen 2020
  - 7 pracovišť z různých částí ČR
  - 83 dotazníků za pacienty a 10 dotazníků za lékaře
- Další kroky: prosinec 2020 – 1. kvartál 2021
  - Kontrola a zpracování dat
  - Analýza výsledků a jejich publikace

Řešitelský tým

- ÚZIS ČR:
  - Ing. Jakub Hrkal, MUDr. Miroslav Zvolský
- Česká gerontologická a geriatrická společnost:
  - MUDr. Božena Jurašková, Ph.D., prof. MUDr. Eva Topinková, CSc.
  - pracoviště: Praha (Geriatrická klinika VFN, Nemocnice Milosrdných sester sv. Karla Boromejského, ordinace PL domov seniorů), Nemocnice Písek, Nemocnice Pardubice, FN Olomouc, Nemocnice Zlín
- Klinika rehabilitačního lékařství 1. LF UK a VFN
  - MUDr. Bc. Petra Sládková, Ph.D.

Děkujeme za pozornost

Kontakt: Jakub.Hrkal@uzis.cz

